

Ren luft i de store byer – Miljøzoner up to date

Regeringen ønsker at reducere luftforureningen, hvor trafikken er størst og flest mennesker berøres af forureningen. Regeringen vil derfor give de fem største danske byer (København, Frederiksberg, Odense, Aarhus og Aalborg) mulighed for at skærpe miljøkravene til dieseldrevne tunge køretøjer (lastbiler og busser) og dieseldrevne varebiler i miljøzonerne.

Miljøkravene til busser, lastbiler og varebiler vil blive strammet trinvist, så de lever op til de nyeste standarder. Ældre køretøjer vil kunne køre i miljøzoner ved eftermontering af partikelfilter. Varebiler, der får partikelfilter vil samtidig spare den årlige partikelfilterafgift.

Tabel 1

Nye miljøzonekrav

	1. juli 2020	1. juli 2022	2025
Køretøjer			
Tunge køretøjer (diesellastbiler og -busser)	Krav om Euro 5	Krav om Euro 6	Krav om Euro 6
Dieselvarebiler	Krav om Euro 4	Krav om Euro 5	Krav om Euro 6

Note: Euro 6 blev obligatorisk for alle nye lastbiler og busser i 2014 og har en meget avanceret rensning af udstødningen, der fjerner det meste af luftforureningen. Euro 6 blev obligatorisk for alle nye varebiler i 2016.

Regeringen vil samtidig stramme op på håndhævelsen af miljøzonereglerne gennem en digitalisering af ordningen og en automatisering af håndhævelsen. Det vil betyde, at erhvervet undgår besværet med de fysiske miljøzonomærker.

Køretøjer, der ikke lever op til kravene, vil kunne opdages ved automatisk scanning af deres nummerplader. Det gør det nemt at identificere de køretøjer, der ulovligt kører ind i miljøzonerne. Rent teknisk vil scanning af køretøjer i miljøzonerne f.eks. kunne blive foretaget af stationære enheder placeret på hovedfærdselsåreerne samt ved mobile enheder.

Det vil kræve en ændring af miljøbeskyttelsesloven for at gennemføre stramningen af miljøzonereglerne.

Primære effekter

Generelt har indsatsen for ren luft i Danmark været en succes. Antallet af for tidligt døde er næsten halveret fra 1990 til i dag. I de gældende miljøzoner er kravet, at lastbiler og busser skal være mindst Euro 4-køretøjer eller have monteret partikelfilter. Kravene har været de samme siden 2010. Skærpelse af kravene til de tunge køretøjer og varebiler i de fem største byer forventes at reducere den samlede partikelforurening fra bilernes udstødning med 25 % og 5 % af NOX.

Transportsektoren er kilde til ca. 45 pct. af de samlede NOX-udledninger og 10 pct. af partikeludledningen i Danmark. I stærkt trafikerede gader i myldretiden er andelen endnu højere.